

Τα ιδιωτικά κολλέγια σε ανεξέλεγκτη τροχιά και τα δημόσια πανεπιστήμια υπό ασφυκτικό έλεγχο

■ της Γιάννας Γιαννουλοπούλου*

Επιστρέφοντας από την επίσκεψη στις ΗΠΑ, όπου συνόδεψε τον πρωθυπουργό και είχε ειδικές συζητήσεις με την αμερικανική πλευρά για θέματα παιδείας (!!!), ο υπουργός Παιδείας υποστηρίζει στη Βουλή ένα νομοσχέδιο, το οποίο σε λίγες μέρες θα ψηφιστεί. Με το υπό ψήφιση νομοσχέδιο γίνονται δεκτά τα πτυχία Κολλεγίων για τον διορισμό εκπαιδευτικών στο δημόσιο (άρθρο 50). Καταργείται, δηλαδή, η υποχρεωτικότητα της ακαδημαϊκής ισοτιμίας για να μπορούν οι κάτοχοι πτυχίων από ιδιωτικά κολλέγια να δώσουν εξετάσεις στο ΑΣΕΠ για διορισμό στο δημόσιο και αυτό μπορεί να γίνεται πλέον με την αναγνώριση της επαγγελματικής ισοδυναμίας!

Η ιστορία δεν είναι καθόλου καινούργια. Ήδη, από το 2005, με την ευρωπαϊκή οδηγία 2005/36/ΕΚ συνιστάται η εξίσωση των πτυχίων των ελληνικών πανεπιστημίων με τα διπλώματα των ιδιωτικών κολλεγίων, κυρίως στο σημείο της αναγνώρισης επαγγελματικών δικαιωμάτων. Οι έως τώρα κυβερνήσεις προσπαθούσαν να «στήσουν αναχώματα» μέσω της διαφοροποίησης επαγγελματικών δικαιωμάτων και ακαδημαϊκού τίτλου, και, επομένως, να αποφύγουν την πλήρη εξίσωση που θα οδηγούσε στο δικαίωμα συμμετοχής των αποφοίτων των κολλεγίων σε εξετάσεις ΑΣΕΠ για διορισμό στο δημόσιο (και στη δημόσια εκπαίδευση). Βέβαια, τέτοιες άμυνες, όταν παράλληλα προωθείται η άμεση ή έμμεση ιδιωτικοποίηση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση από όλες τις πρόσφατες κυβερνήσεις, δεν μπορούν να είναι νικηφόρες. Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, λοιπόν, ανερχόμενη, χωρίς ενδοχές και κυρίως χωρίς αντίπαλο εξισώνει τις σπουδές του δημοσίου ελληνικού πανεπιστημίου με τα ιδιαίτερα αμφισβητούμενα «χαρτιά» των παραρτημάτων των ξένων πανεπιστημίων.

***

Αν ερευνήσουμε ποια είναι, τέλος πάντων, αυτά τα ιδιωτικά κολλέγια θα βρούμε ότι: «Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Κολλεγίων ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 1998 και απαρτίζεται, μέχρι τώρα, από 10 Κολλέγια-Μέλη αναγνωρισμένα από το Υπουργείο Παιδείας, που συνεργάζονται με ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, στην πλειοψηφία τους βρετανικά. Τα Κολλέγια-Μέλη του Συνδέσμου είναι ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα οποία

συνεργάζονται κατ' αποκλειστικότητα με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της αλλοδαπής, αναγνωρισμένα από τις αρμόδιες αρχές της χώρας που εδρεύουν. Οι συνεργασίες αυτές βασίζονται σε συμφωνίες πιστοποίησης (validation) και δικαιόχρησης (franchising), οι οποίες οδηγούν σε πρώτο πτυχίο (bachelor) τουλάχιστον τριετούς διάρκειας σπουδών ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών».

Παρουσιάζει ενδιαφέρον ότι η διάταξη με την οποία εξισώνονται τα πτυχία των πανεπιστημίων με τα διπλώματα των παντοειδών κολλεγίων, συμπεριλαμβάνεται σε ένα νομοσχέδιο που έχει ως βασικό του θέμα την «Εθνική Αρχή Ανωτάτης Εκπαίδευσης», η οποία θα αναλάβει ουσιαστικό έλεγχο των Προγραμμάτων Σπουδών και της γενικότερης λειτουργίας των δημοσίων ΑΕΙ. Σύμφωνα με αυτή τη λογική, το 20% της χρηματοδότησης των Τμημάτων των ελληνικών πανεπιστημίων θα εξαρτάται από την αξιολόγηση αυτής της Αρχής. Δηλαδή, η ήδη ασήμαντη κρατική χρηματοδότηση θα είναι κατά ποσοστό 20% (και έχουμε κάθε λόγο να υποθέσουμε ότι στη συνέχεια το ποσοστό θα ανεβεί) εξαρτημένη από την αξιολόγηση αυτής της Αρχής.

Το καλύτερο; Αυτός ο φορέας (η Εθνική Αρχή Ανωτάτης Εκπαίδευσης) δεν έχει δυνατότητα ελέγχου σε άλλες εκπαιδευτικές δομές που λειτουργούν στην Ελλάδα, των οποίων οι απόφοιτοι με το άρθρο 50 του υπό ψήφιση νομοσχεδίου θα έχουν στην ουσία τα ίδια επαγγελματικά δικαιώματα με τους αποφοίτους των δημοσίων ΑΕΙ!!!

***

Πώς θα μπορούσαμε ψυχραιμα να περιγράψουμε την παραπάνω κατάσταση; Ένα ακόμη βήμα προς τη διάλυση της δημόσιας εκπαίδευσης με πολλαπλές διαστάσεις:

α) Επιστημονική: Αυτό που καθιστά έναν εκπαιδευτικό θεσμό πανεπιστήμιο είναι η διεξαγωγή έρευνας. Φυσικά ουδείς ιδιώτης και ουδέν παράρτημα που εδρεύει στην πλατεία Κάνιγγος (όμορφη κατά τα άλλα) δεν θα δώσει ούτε ευρώ για έρευνα. Πρόκειται για μεταλυκειακά εκπαιδευτήρια που θα αναμασούν παλαιά γνώση, με κακοπληρωμένους διδάσκοντες και γυαλιστερά περτυλιγμένα για το μπρικό ίδρυμα κάπου στη Βρετανία (συνήθως).

β) Εθνική: Το ελληνικό πανεπιστήμιο θεωρείται ύποπτο και γιαυτό πρέπει διαρκώς να αξιολογείται, ενώ τα αγγλόφωνα παρατήματα θεωρούνται υπεράνω πάσης αξιολόγησης. Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί που θα διοριστούν στο δημόσιο σχολείο, αφού έχουν σπουδάσει στα κολλέγια, θα έχουν κάνει μια απροσδιόριστη κατάρτιση χωρίς γείωση στην ελληνική πραγματικότητα, τον ελληνικό πολιτισμό και ταυτότητα.

γ) Κοινωνική: Η απόκτηση πτυχίου θα είναι πλέον καθαρά θέμα εισοδήματος της οικογένειας και θα αγοράζεται ανάλογα με αυτό. Είναι αυτονόητο ότι καμιά βάση εισαγωγής δεν θα τεθεί στα παραμάγαζα. Αλήθεια, όσοι κραυγάζουν για τους αμόρφωτους μαθητές/φοιτητές μας, πώς νιώθουν που οι εκπαιδευτικοί πλέον δεν θα έχουν μπει με εξετάσεις στο "ίδρυμα" που θα τους κάνει εκπαιδευτικούς, αλλά μόνο πληρώνοντας;

Οι παραπάνω βασικές διαστάσεις είναι απολύτως ισότιμες και διαπλέκονται μεταξύ τους με έναν παραδειγματικό τρόπο, που δείχνει ότι μια χώρα περιορισμένης κυριαρχίας, προφανώς και δεν μπορεί να ελέγχει τους τίτλους των ανώτερων ιδρυμάτων της.

Ήδη μεγάλοι εκπαιδευτικοί οργανισμοί ετοιμάζονται να νοικιάσουν κτίρια στο κέντρο της Αθήνας. Η οικονομική «πίτα» είναι πολύ μεγάλη, η αγωνία των νέων για δουλειά και μόρφωση ακόμη μεγαλύτερη και οι αντιστάσεις των διοικήσεων των ελληνικών πανεπιστημίων ασήμαντες.

Το φοιτητικό κίνημα και το κίνημα των πανεπιστημιακών δεν μοιάζει να έχει συνέλθει από τον εθισμό στην εύκολη αντιπαράθεση και τη «συνδιαχείριση» των προβλημάτων που διέδωσε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ. Επομένως, οι οιωνοί δεν είναι καλοί.

Η τελευταία μεγάλη στιγμή των κινήματων αυτών ήταν η υπεράσπιση του άρθρου 16 για το δημόσιο χαρακτήρα της ελληνικής ανώτατης εκπαίδευσης. Το άρθρο 16 ισχύει ακόμη, αλλά είναι κενό γράμμα. Δεν χρειάζεται η αναθεώρησή του.

Στην καμμένη γη που άφησαν όλες οι μνημονιακές κυβερνήσεις, οι καταπατητές του δημοσίου πανεπιστημίου θέλουν να χτίσουν αυθαίρετα. Συμβαίνει ακριβώς αυτό.

* Η Γιάννα Γιαννουλοπούλου είναι πανεπιστημιακός (ΕΚΠΑ)

υπόκειται και αλληλεπιδρά με τους συσχετισμούς του. Αυτό δε σημαίνει ακινησία εν' ονόματι ενός δυσμενούς συσχετισμού. Σημαίνει όμως εκτίμηση για το πώς σκέφτεται και πώς λειτουργεί ο «αντίπαλος» -που δεν είναι ένα πράγμα-, αναγνώριση του βαθμού συναίνεσης που απολαμβάνει αλλά και των τρωτών του σημείων.

Για παράδειγμα, ο «ανθρωπισμός» λειτουργεί σήμερα στη χώρα μας ως ένα από τα ιδεολογικά εργαλεία για να γίνουν αποδεκτοί όλοι οι σχεδιασμοί για το μεταναστευτικό. Κακό πράγμα ο ανθρωπισμός; Όχι. Ο «αντιφασισμός» και τα δίπολα που στήθηκαν βοήθησαν στην εξαιρετικά φτωχή και ακίνδυνη εξίσωση «αγώνας, κίνημα, ριζοσπαστισμός ίσον αντιφασισμός» αλλά συχνά και σε μια εύκολη και «τραβηγμένη από τα μαλλιά» κοινωνική πόλωση.

Κακό πράγμα ο αντιφασισμός. Όχι. Ο «εθελοντισμός» και η «ενασχόληση με το συγκεκριμένο» μπορεί να προσέφερε λύσεις και να έχτισε συλλογικότητες, την ίδια στιγμή όμως μετατόπισε και μάλλον έφθειρε το πεδίο της πολιτικής διάστασης των ζητημάτων. Ακόμα και η υπερπροβολή του τρισκατάρατου Κούλη και η καταγραφή του κυβερνητικού έργου της Ν.Δ. ως το απόλυτο σκότος, στοχεύει στο να παρουσιάζεται ως φως η... «μεγάλη οικογένεια του κινήματος, της αριστεράς, της αντίστασης κ.ο.κ.» πάντα υπό τις φτερούγες του ΣΥΡΙΖΑ.

Όλα αυτά βέβαια δεν σημαίνουν θαυματουργές ιδιότητες στην πολιτική, πόσο μάλλον όταν αυτή περιορίζεται σε έναν ξερό λόγο.

Οι αιτίες για το τι κυριαρχεί είναι εξίσου βαθιές και δομικές, περιστασιακές και υπό διαμόρφωση. Υπάρχουν βέβαια και αυτοί που αναμένουν με μακαριότητα τις συνθήκες που ποτέ... δεν είναι ώριμες.

όπως η Ελλάδα, σκάνουν δυσανάλογα Βάρη. Ήρθε η ώρα η αδικία αυτή να διορθωθεί. Η συνεισφορά όλων των κρατών θα είναι υποχρεωτική, αλλά η φύση της συνεισφοράς μπορεί να είναι διαφορετική».

Αυτό το «η φύση της συνεισφοράς μπορεί να είναι διαφορετική» ίσως να είναι το βασικό στοιχείο της πρότασης. Ο ίδιος ο κ. Σχοινιάς είχε υπενθυμίσει νωρίτερα πως «η Ε.Ε. παρέχει το μοναδικό πλαίσιο που έχουμε για να διαχειριστούμε τις πολλαπλές πλευρές του ζητήματος, και η Ελλάδα είναι ο πρωταθλητής στη λήψη ευρωπαϊκής χρηματοδότησης από το ταμείο για την μετανάστευση». Το συμπέρασμα είναι απλό. Η κοινή ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική, θα προβλέπει τον εγκλωβισμό των ροών στην Ελλάδα και τη χρηματοδότηση γι' αυτό από τους υπόλοιπους εταίρους, ως εκεί φτάνει η αλληλεγγύη. Χαρακτηριστική τέλος ήταν και η αναφορά του επιτρόπου και στην Τουρκία, για την οποία, μετά την φραστική στήριξη σε Ελλάδα και Κύπρο, τόνισε πως «στο ζήτημα διαχείρισης του μεταναστευτικού πρέπει να ομολογήσουμε ότι η δήλωση Ε.Ε.-Τουρκίας παρήγαγε απτά αποτελέσματα, με την γείτονα χώρα να φιλοξενεί τον μεγαλύτερο αριθμό προσφύγων». Κι αυτή η δήλωση έρχεται ακριβώς τη στιγμή που έχει γίνει πολλαπλά φανερό πως η Τουρκία ασκεί έναν υβριδικό πόλεμο απέναντι στη χώρα μας, αξιοποιώντας με εκβιαστικό τρόπο και τις προσφυγικές ροές. Αν έχεις τέτοιους φίλους, τι να τους κάνεις τους εχθρούς...